

שלישי לסדר "שלוח", כ"ב סיוון התשע"ה

"לבניינה של תורה" – חלק ר"ז
שייחה שנמסרה בביבה מ"ד מפי מו"ר רה"י

---לפועל עם ק-ל ! ---

שליחות אותה ספג כאן בישיבה, שליחות של תורה ארץ ישראל, של תורה ירושלים - להיות שליח בכל מקום בו יהיה, המשיך בדרך התורה. אנו מברכים אתכם עמוק הלב שהקדוש ברוך הוא ייתן כוחות גדולים להאיר את האור הגדול הזה שsspגתם וסופגים כאן בישיבה.

שילובם של בני ח"ל בישיבה היא משימה לא קללה מכל הבחינות, שכן באותה מידת ראויים להערכתה גם בני ארץ ישראל: אמנם הם לא טסו אלף מיילים - אך להיות כאן בישיבה, עם הכליה יכולת לקבל, להיות במצוות אמיתית למות השוני (בוזאי יש תמיד מה להוסיף בזה), זה דבר הרואוי להערכתה. חשובני, שהחיבור הזה להוויה אחת הוא חינוך עצום לכל מי שמניע לישיבת הכותל, חינוך לכל החיים! לדעת לקבל גם את מי שזו תרבותית ומנטאלית ממי, לדעת להכיל!

ויכולה להיות בצוותא אמיתית לדורות השוני: בזאת יש תמיד מה להוסיף בזה), זה דבר הרואוי להערכתה. חשובני, שהחיבור הזה להוויה אחת הוא חינוך עצום לכל מי שמניע לישיבת הכותל, חינוך לכל החיים! לדעת לקבל גם את מי שזו תרבותית ומנטאלית ממי, לדעת להכיל! כמה התקנות הללו נדרשות היום בחיננו: בחיי נישואין ובחיי בית, בצד, בעבודה, בלימוד תורה, בכל מקום הישיבה היא מקום שמחנן ל'ביחדר'. ישם האמורים על ישיבת הכותל - ישיבה אמריקאית... אך מתוך מבט עמוק

"ועשיתם אותם לגוי אחד בארץ" נפרדים אנו היום מבני ח"ל, ברצו נhabונן בסוגיה החשובה זו אשר נבנית בישיבת הכותל, כדרך של תורה, מבט עמוק על הדברים.

זוכים אנו בכל שנה לקבוצה של בחורי חמד, טובים הבחורים בցבור שלנו מארה"ב, אנגליה ודרום אמריקה, שבאים לשנה לתכנית של לימוד תורה וחינוך בישראל, בישיבה הנפלאה שלנו. מהיכן שואבים הם כוחות לעשות צעד ממשמעותי

כמה בגיל כל כך צער? - להתנתק ממשפחותיהם ומןארצם, ולהגיע לארץ ישראל, למציאות שונה לחלוتين, ולהיכנס לעולמה של תורה בהתחמדת ובמסירות? המעשה הגדול הזה נובע מאמונה גדולה בצדקה הדרך הזה! זו הזדמנות עבורינו לומר להם: תלמידינו היקרם - אנו כל כך מעריכים אתכם על הדרך הזה! מלויים אנו אתכם היום בברכת הצלחה, לכל אחד באשר יפנה - אם בחזרה לישיבת השיעור כי שמתוך כך אולי ימשיך במסלול ההסדר ועלייה לארץ, ואם להמשך לימודים במקום מוצאו, בכל בחירה שיבחר אנו תקווה שיפעל מתוך תשומת

וילדות משקימים ברחובותיה", המשך נבואתו כבר שיך ישבת הכותל - "כה אמר ה' צבאות כי פלא בענייני שאירית העם הזה בימים ההם, גם בענייני פלא נאום ה' צבאות"⁴ אומר הנביא יש פלא בתהיליך הזה של שיבת עם ישראל לארצו, והפלא הזה מפלייא גם את רבונו של עולם כביכול – איך אפשר לחבר גלוויות, לחבר יהודים שהתרחקו אף שניים מנטאלית ותרבותית, בהגיה ובධיבור? כמה סגנוןנות דיבור יש בעם ישראל! כמה מבטאים שונים, כמה התפזרנו בכל קצוות תבל!

ומתרחש הפלא הזה? האם זה 'מעשה קסמים'?

מי פועל עם ק-ל
יבוא ויטול שכנו

כתב במדרש רביה⁵: "אמר ר' ירמיה בן אלעזר עתידה בת קול להיות מפוצצת בראשי ההרים ואומרת מי פועל עם כל יבוא ויטול שכנו". מה זאת אומרת 'פועל עם ק-ל'? ממשיק המדרש ואומר: "רווח הקודש אומרת 'מי הקדמוני? ואשלם'⁶! מי קילס לפני עד שלא נתתי לו נשמה? מי מל לשם עד שלא נתתי לו בן זכר? מי עשה לי מעקה עד שלא נתתי לו גג? מי עשה לי מזווה עד שלא נתתי לו בית?" נראה שפירוש הדברים הוא כך: מי שפועל עם הקב"ה בתהימות, ומכוון לרצון האלוקי, הוא פועל מתוך המגמהazzo של השלמת

נאמר היום: אנו גאים, שמחים ושלמים להיות שייכים ופועלים בעניין זהה! להיות 'פועלים עם ק-ל': הנביא יחזקאל בנבואה המוכרת לכולנו מנהנא ואומר¹: "בן אדם קח לך עץ אחד וכתוב עליו ליהודה ولבני ישראל חבריו", נבואה שמדרבת על חזון עתידי. ממשיק הנביא ואומר² "הנני לוקח את בני ישראל מבין הגויים אשר הلقו שם וקיבצתי אותם מסביב והבאתי אותם לאדמות ועשיתי אותם לגוי אחד בארץ ישראל" – זו משימה לאומית של רבונו של עולם – הוא מקבץ אותנו, את האשכנזי והספרדי, החסידי והליטאי, את כל הגוונים השונים בעם ישראל שנוצרו כתוצאה

מציאות הגלות בה היינו כל כך הרבה שנים, ומהvr אוננו הארץ להיות גוי אחד! האם דבר כזה קורה ביום אחד? רק מי שקטן אמונה ולא התחנן להבנת עומקה של תורה חושב כך, הרי מדובר בתהיליך ארוך שמצריך סבלנות רבה!

"גם בענייני פלא נאום ה'" אחד הדברים המשמעותיים בתהיליך המופלא הזה הוא לימוד תורה בישיבה, במדינת ישראל, יחד, באותו בית מדרש, באותה פנימייה, תהליך של בניית אהבת העם והארץ. הנביא זכריה מנבא על הרובע היהודי³: "עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים ואיש משענתו בידו מרוב ימים ורחובות העיר ימלאו ילדים

⁴ ש. ו.

⁵ ויקרא רביה (וילנא) פרשת אמור פרשה כו

⁶ איוב, מ"א, ג".

¹ יחזקאל ל"ג, ט"ז.

² שם, כ"א-כ"ב.

³ זכריה ח', ד'-ה'.

דורש כל זמן לחת, כל הזמן להיאבק, זו המציאות שלנו כאן בא"י. כולנו יחד לומדים, וצריכים ללמידה עוד, לקבל את המעלות איש מרעהו, מתוך ההבנה שcolnנו חיים בתחום תהליך אדייר - חיים במדינת ישראל, שהוא יסוד הגאולה של עם ישראל! אלו אינם ביטויים נבוכים - מדינת ישראל היא ראשית צמיחת גאותנו ויסוד כסא ה' בעולם⁷! ככל שנגביר או רוח תורה בתוכנו, או רוח תורה ארץ ישראל, נגביר אהבת העם ואהבת הארץ, עם ישראל ילך ויתרומם, ילך ויגאל!

כל אחד שיוצא מבית המדרש צריך להיות טען בהבנה שבית המדרש הוא מקור הכח הרוחני של עם ישראל - כאן מתחזקת רוח האומה! הייתה לי הזכות לאחר בישיבה את משה בוגי יعلון, כשכיהן בזמנו כסוגן ראש הממשלה. במקביל הפגישה ביקש שאסביר לו מה היא בעצם ישיבה? מה זאת אומרת שלומדים פה תורה? עניתי לו שבית המדרש הוא מקור הכוח של רוח האומה! זה בית המדרש! עליה תורה שלנו כאן נותן את הכח והרוח לאומה בכל מערכות החיים, גם לשר הבטחון וראש הממשלה ולרמטכ"ל ולרוופאים ולכל העוסקים במלוכה הקדושה זו בארץ ישראל. גמהלך של הישיבה הוא חיזוק רוח האומה, רוח התורה שהיא נשמת האומה, בארץ ומהוצאה לה, מתוך אחדות מופלאה שאנו מתהננים אליה כאן בישיבה הכותל.

הרעيون האלוקי. במבט פשוט נראה שהאדם הוא היוזם והפועל בעולם, אך אומר המדרש האדם 'פועל עם אל' דהיינו משלים את המגמה שהקדוש ברוך הוא מבקש להופיע בעולם. ודאי שהברית מילוה נעשית ע"י האדם שמיל את בנו, ודאי שהאדם קובע מזווה, כל העשייה היא 'שלנו', אך בעצם אנו רק מקדים רعيונות אלוקיים בעולם. רבונו של עולם פועל בעם ישראל תהליך של שיבת התורה לארץ ישראל, ואנו בישיבת הכותל שותפים אליו ית'! שותפים בתהליך הגדול והעמוק הזה שהוא פלא גדול, פלא גדול ממש! וכי איןנו שומעים על אנשים שאיןם מסתדרים אחד עם השני - זוג גור יחד בבית חצי שנה וכבר מתגרשים, אנחנו לא מכירים את זה? ואילו כאן בישיבה מתחנכים יחד, ברוך הוא, עשרות בחורי חמד מדינות שונות - לפעמים לא מבינים את השפה של השני, אך יש אהבה, יש הכללה, יודעים שאנחנו פועלים עם רבונו של עולם, הקב"ה פועל לנו פועלם, והפעולות הללו הולכות ביחד - "מי הקדימני ואשלם".

ברצוני להdagish נקודה משמעותית מאד: בני חוויל שבאים ארצה נתברכו במעלות עצומות: התמדה, שמחה בעבודת ה', כוחות גדולים - מי שבא לשנה מרגיש 'זמן יקר לי'! אך בני ארץ ישראל ודאי יכולים ללמידה מהם - 'באתי לחמש שנים, אלו שנים שאין צורך לנצלם!', הרי ביחס למאה ועשרים שנה מה ההבדל בין שנה לחמש שנים? בני ארץ ישראל אף הם נתברכו במעלות עצומות: נשמות גדולות, חיים פשוטים וצנועים, חיים של ערכים, של אידיאלים ומוסרות נפש! להיות במדינת ישראל זה בכלל לא פשוט - זה